

Sayı : B.15.0.SGB.02.610 - 1244

08 Haziran 2012

Konu :Yazılı Soru Önergesi (7-6611)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 10.05.2012 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.02.00-65489 sayılı yazısı.

Ankara Milletvekili Sayın Prof. Dr. Özcan YENİÇERİ'nin tarafıma tevcih ettiği 7/6611 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği, Enerji İşleri Genel Müdürlüğü, BOTAŞ Genel Müdürlüğü ve TPAO Genel Müdürlüğünden alınan yazılı bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.



Taner YILDIZ
Bakan

EKLER :

-Önerge Cevabı (2 Sayfa)

ANKARA MİLLETVEKİLİ SAYIN PROF. DR. ÖZCAN YENİÇERİ'NİN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/6611)

Soru 1:

Türkiye'nin doğal gaz ihtiyacını karşıladığı iki ülkeden birisi olan İran, Türkiye'nin doğalgaz fiyatlarındaki indirim yapması talebini kabul etmemiştir. Bunun üzerine ilgili Bakan doğalgaz fiyatları uluslararası arenada yer alan ve geçerli olan piyasası oluşturulan fiyatlardır demektedir. Sonuç olarak konu, uluslararası yargı ve tahkime taşınmıştır. Bu bağlamda;

-Bakanlığınız acil durumlarda aşırı doğalgaz talebini karşılamak amacı ile ne tür tedbirler almaktadır? Doğalgaz depolama uygulamalarında toplam ne kadar doğalgaz depolanması gerçekleştirilmektedir?

Cevap 1:

BOTAŞ Genel Müdürlüğüne müşterilerine ait doğal gaz talebinde aşırı artış gerçekleştiği dönemlerde uluslararası doğal gaz piyasasından spot sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) alımı yoluna gidilmektedir. Ayrıca TPAO Genel Müdürlüğü ile BOTAŞ Genel Müdürlüğü arasındaki "Doğal Gaz Depolama ve Yeniden Üretim Hizmetleri Anlaşması" çerçevesinde, TPAO depolarının halihazırda mevcut teknik kapasiteleri ile yeniden üretimi yapılabilecek miktarlar dikkate alınarak optimum düzeyde enjeksiyon miktarları belirlenmekte ve bu kapsamda, TPAO'nun Silivri'de bulunan yer altı doğal gaz depolama tesislerinden doğal gaz temin edilmektedir. TPAO'ya ait Kuzey Marmara ve Değirmenköy'deki 2,6 Milyar m³ depolama kapasiteli tesisin 2,1 Milyar m³'ü BOTAŞ'a tahsis edilmiştir. 17 milyon m³/gün geri üretim kapasitesine sahip bu tesisin, önümüzdeki yıllarda yapılacak çalışmalarla birlikte depolama kapasitesinin 2,84 milyar m³'e ve geri üretim kapasitesinin ise 50 milyon m³/gün'e çıkarılması planlanmaktadır Diğer iki doğal gaz depolama tesisi ise 255.000 m³ LNG kapasiteli BOTAŞ'ın işlettiği Marmara Ereğlisi LNG Terminali ve Ege Gaz'ın işlettiği 280.000 m³ LNG kapasiteli Aliğa LNG Terminali'dir. Ayrıca, BOTAŞ tarafından Tuz Gölü'nün 40 km güneyinde gerçekleştirecek olan "Tuz Gölü Doğal Gaz Yeraltı Depolama Projesinde" yapım çalışmalarına başlanmış olup, devreye alınmasıyla 1 milyar m³ işletme gazı kapasitesine ulaşılabilecektir.

Diğer taraftan, 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu, doğal gaz ithal eden şirketlerden ithal ettikleri doğalgazın %10'unu yurtiçinde depolama konusunda, depolama şirketleriyle anlaşma yapması şartını aramaktadır. Doğal gazın toptan satışını yapacak şirketlerin de gerekli depolama önlemlerini almaları zorunlu tutulmuştur.

Özellikle havaların soğuk olduğu kış aylarında doğal gaz talebini karşılayabilmek amacıyla;

- Ülkemizin doğusundan tüketimin yüksek olduğu batı bölgelerimize gazın gereken miktar ve zamanda aktarılabilmesini teminen BOTAŞ'ın gerekli yatırımları zamanında tamamlayabilmesine yönelik tedbirler alınmakta,
- Doğal gaz arzında kaynak ülke ve güzergah çeşitliliğine yönelik Irak, Katar, Türkmenistan gibi ülkelerle görüşmeler sürdürülmekte,
- Elektrik üretiminde doğal gazın payının düşürülmesini teminen yerli ve yenilenebilir elektrik üretiminin artırılmasına ve nükleer enerjinin elektrik üretim kompozisyonuna dahil edilmesine yönelik yoğun çaba gösterilmektedir.

Soru 2:

Doğalgaza dayalı elektrik kesintileri yapılmakta mıdır? Doğalgaz ile elektrik üreten santrallerden doğalgaz sıkıntısı yüzünden devre dışı bırakılanlar var mıdır?

ANKARA MİLLETVEKİLİ SAYIN PROF. DR. ÖZCAN YENİÇERİ'NİN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/6611)

Cevap 2:

Mevsimsel koşullar veya beklenmeyen durumlar nedeniyle, doğal gaz arz/talebinde yaşanabilecek dengesizliklerin; doğal gaz ve elektrik enerjisi arz güvenliğine olumsuz etkileri ile bu olumsuz etkilerin en aza indirilmesine yönelik olarak Bakanlığım koordinasyonunda gereken önlemler alınmaktadır. EÜAŞ Genel Müdürlüğüne ait doğal gaz ile çalışan santraller gaz basıncına göre ünite sayısı azaltılarak veya yük düşülerek çalıştırılmaya devam edilmiştir. Gaz basıncının çok düştüğü zamanlarda çift yakıtlı doğal gaz santrallerinde (Ambarlı DGKÇS ve Hamitabat DGKÇS) ikinci yakıt ile üretime devam edilmiştir.

Soru 3:

Son beş yıl itibariyle toplam ithal edilen doğalgaz miktarı ve bunun bedeli olarak ödenen miktar ne kadardır?

Cevap 3:

2007 -2011 yılları doğal gaz ithalat miktarları aşağıda verilmiştir.

Yıllar	Milyon m³
2007	35.842
2008	37.350
2009	35.856
2010	38.037
2011	43.874

“Doğal Gaz Alım Satım Anlaşmaları” 20-25 yıllık uzun dönemli, uluslararası ilişkiler açısından ekonomik ve siyasi etkileri olan ticari akitlerdir. Bu anlaşmaların hükümleri ticari gizlilik içermekte ve içeriğinin açıklanması da sözleşmeye aykırılık teşkil etmektedir. Bu durum gerektiğinde sözleşmenin feshi veya bu nedenle doğan zararın giderimi gibi yaptırımlara yol açabilecektir. Ayrıca, Sözleşmelerdeki gizlilik maddesine aykırı durumların alıcının veya satıcının üçüncü şahıslarla taraf olduğu diğer anlaşmalar açısından da ticari sıkıntılar yaratması söz konusudur. Bununla birlikte, 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun 4 üncü Maddesinde, ticari gizliliği olan bilgiler Kurum hariç üçüncü taraflara açıklanamaz ve 7 nci maddesinde de, doğalgaz piyasasında faaliyet gösteren taraflar ticari yönden hassas bilgi ve belgeleri gizli tutmakla yükümlüdür, hükümleri yer almaktadır. Bu hükümler karşısında yukarıda açıklanan hususlardan dolayı ödeme miktarı açıklanamamaktadır.

Soru 4:

Tuz Gölünün altına yapılması planlanan yeraltı doğalgaz depolama tesisinin yapımı hangi aşamadadır?

Cevap 4:

Tuz Gölü Doğal Gaz Yeraltı Depolama Projesi “Yerüstü ve Yeraltı Tesisleri, Su Temin ve Tuzlu Su Deşarj Boru Hatları Temin ve Montajı ve Kavern Çözeltme İşlemi Satın Alma” işi adı altında yapım sözleşmesi imzalanmış ve sahada fiili inşaat çalışmalarına başlanmıştır.

Proje kapsamında yerin yaklaşık 1000-1500 m. altında bulunan tuz yapılarında, doğal gazın yeraltında depolanması amacıyla her birinin fiziksel hacmi yaklaşık 630.000 m³ olan 12 adet depo yapılacaktır. İlk 6 depo 2016 yılında devreye alınacak olup bu aşamada 500 milyon m³’lük bir depolama kapasitesine ulaşılacaktır. 2. grup 6 depo ise 2019 yılında tamamlanacak ve toplam 1 milyar m³’lük depolama kapasitesine ulaşılacaktır.